

بسمه تعالی

معاونت آموزش
دفتر طرح و برنامه های درسی

استاندارد آموزش شغل

عنوان آموزش شغل پریواردوز

گروه شغلی صنایع دستی (دوخت های سنتی)

کد ملی آموزش شغل

۷-۹۵/۷۱/۱/۱

تاریخ تدوین استاندارد:

تا تاریخ ۹۵/۹/۱

مدت اعتبار استاندارد: از تاریخ ۹۰/۹/۱

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

کد ملی شناسایی آموزش شغل : ۷-۹۵/۷۱/۱/۱

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته صنایع دستی (دوخت های سنتی) :
فاطمه عرفانی کارشناس ارشد صنایع دستی - رئیس اداره آموزش معاونت صنایع دستی سازمان میراث فرهنگی
- صدیقه رضاخواه : کارشناس مسئول گروه صنایع دستی و هنر

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد آموزش شغل:
- دفتر طرح و برنامه های درسی
-

فرآیند اصلاح و بازنگری :
-
-

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی

تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور ، پلاک

۲۵۹

تلفن ۹ - ۶۶۵۶۹۹۰۰

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷

آدرس الکترونیکی : Barnamehdarci @ yahoo.com

تهیه کنندگان استاندارد آموزش شغل شایستگی

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	آدرس ، تلفن و ایمیل
۱	نسرین کاردانی اصفهانی	دیپلم	دوخت های سنتی	مدیر، مربی، و موسس آموزشگاه-عضو هیئت انجمن صنعی	۱۴ سال	تلفن ثابت : ۰۳۱۱-۲۶۵۰۳۵۶ تلفن همراه : ۰۹۱۳۲۲۵۵۲۲۴ ایمیل : info@kardani- homa.com آدرس :
۲	مه پاره اکبری	دیپلم	دوخت های سنتی	مدرس میراث فرهنگی	۳۰ سال	تلفن ثابت : تلفن همراه : ایمیل : آدرس :
۳	فاطمه عرفانی	لیسانس	صنایع دستی	سازمان صنایع دستی	۲۱ سال	تلفن ثابت : تلفن همراه : ایمیل : آدرس :
۴	خورشید ولی شریف آباد	دیپلم	صنایع دستی	سازمان صنایع دستی	۲۰ سال	تلفن ثابت : تلفن همراه : ایمیل : آدرس :
۵	صدیقه رضاخواه	لیسانس	شیمی	مسئول گروه صنایع دستی و هنر	۲۰ سال	تلفن ثابت : تلفن همراه : ایمیل : آدرس :

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود.

استاندارد آموزش :

نقشه ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

کارورزی:

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود.(مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد).

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مریبان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مریبان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی . که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

نام استاندارد آموزش شغل :
پریوار دوز
شرح استاندارد آموزش شغل :
پریواردوزی انجام دوخت شلال های منظم در کنار قطعات صدف، آینه وسکه بر روی پارچه های براق و گاه دوختی ظریف و مخمل وار می باشد وظایفی از قبیل انتخاب طرح، هماهنگی مواد تزئینی با پریوار و نیز انطباق آن و نوع کاربرد، رادربردار این هنر با مشاغلی همچون تولید کنندگان البسه سنتی در استان سیستان و بلوچستان می تواند در ارتباط باشد.
ویژگی های کار آموز ورودی :
حداقل میزان تحصیلات : پایان دوره راهنمایی حداقل توانایی جسمی و ذهنی : سلامت کامل جسمی و روانی مهارت های پیش نیاز : ندارد
طول دوره آموزش :
طول دوره آموزش : ۷۶ ساعت - زمان آموزش نظری : ۱۴ ساعت - زمان آموزش عملی : ۶۲ ساعت - زمان کارورزی : - ساعت - زمان پروژه : - ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)
- کتبی : ۲۵٪ - عملی : ۶۵٪ - اخلاق حرفه ای : ۱۰٪
صلاحیت های حرفه ای مربیان :
فوق دیپلم صنایع دستی با ۴ سال سابقه کار مرتبط دیپلم با ۸ سال سابقه مرتبط

* تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :

پریواردوزی دوخت شلال های منظم ویکنواخت همراه آینه وسکه برپارچه های براق وگاه به دوخت ظریف ومخمل وار اشاره می گردد.

* اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :

Embroidered pryvar

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :

۱- سوزندوزی مناطق خاص

۲- بلوچ دوزی

۳- سوزن دوزی و سکه دوزی بلوچ

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :

الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب طبق سند و مرجع .....

ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت طبق سند و مرجع .....

ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور طبق سند و مرجع .....

د : نیاز به استعلام از وزارت کار

¹. Occupational / Competency Standard

¹. Competency / task

استاندارد آموزش شغل / شایستگی^۱

- شایستگی ها / کارها^۲

ردیف	عناوین
۱	یادگیری فنون سوزندوزی
۲	دوخت های پایه
۳	پریواردوزی به سبک سیستان و بلوچستان
۴	پریواردوزی ساده
۵	پریواردوزی در طرح طاووس
۶	شستشو و نگهداری از پارچه سوزندوزی شده
۷	
۸	
۹	
۱۰	
۱۱	
۱۲	
۱۳	
۱۴	
۱۵	

^۱. Occupational / Competency Standard

^۲. Competency / task

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان : - یادگیری فنون سوزندوزی
	نظری	عملی	جمع	
	۴	۵	۷	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
<p>دانش :</p> <p>- کارگاه گرد(کم یا کمه) یا بیضی، کارگاه سنتی خرک و جریده، چهار چوب</p> <p>- پونز، میخ</p> <p>- منگنه بادی</p> <p>- قیطان</p> <p>- پارچه کتان، پشمی</p> <p>- پنبه ای، زربفت و ابریشمی</p> <p>- انواع سوزن</p> <p>- انواع الیاف</p> <p>- ابزار اثر گذار (رولت)</p> <p>- خود کارمداد، روانویس مخصوص پارچه و چرم،</p> <p>گواش، بودرزغال و گچ</p> <p>- میز کارونور</p> <p>- دفتر یادداشت،</p> <p>- کاغذ طراحی: پوستی،</p> <p>روغنی، کالک</p> <p>- خط کش، سانتیمتر</p> <p>- قلمو ۴ صفر، پالت، گواش سفید</p> <p>- شابلون طراحی</p> <p>- لای ها (زانفیکس، لای چسب کاغذی، نوار زانفیکس - لای حریر)</p> <p>- اتو - میز اتو - صفحه سوزنی - دستمال تنظیف</p> <p>- قلاب شماره</p>	۳	۰/۵	۰/۵	<p>- توصیف ویژگی های پارچه های دست بافت، تاریخچه دوخت، نقوش سنتی، کارگاه، الیاف، قیچی، انگشتانه، مواد برجسته کننده دوخت، اتوی مناسب پارچه، سوزن</p> <p>- تعریف طول و عرض و راه خواب پارچه</p> <p>- مفهوم فاصله بین طرح و لبه پارچه و روش های ایجاد نقوش (مستقیم، گرته زنی، باسمه زنی، کوک طرح، شابلون)</p>
				<p>مهارت :</p> <p>- بکارگیری: کارگاه، سوزن، الیاف، انگشتانه، مواد برجسته کننده در دوخت و نقوش کاربردی، قیچی، لای ها، اتوی مناسب پارچه</p> <p>- اجرای کادر کشی و شیوه های نقش اندازی (مستقیم، گرته زنی، باسمه زنی، کوک طرح، شابلون بر پارچه</p>
				<p>نگرش :</p> <p>- تحول در ابزار مصرفی با هدف بهبود در کیفیت دوخت و سرعت عمل</p>
				<p>ایمنی و بهداشت :</p> <p>- رعایت صحیح نشستن و ارگونومی بدن در حین کار</p> <p>- بهداشت فردی (استفاده از ماسک و دستکش)، انگشتانه</p> <p>- نور و تهویه مناسب</p>
				<p>توجهات زیست محیطی :</p> <p>- آشنایی با موقعیت مکانی</p> <p>- نظافت مکان و محیط اطراف آن</p>

	زمان آموزش			عنوان : دوخت پایه
	جمع	عملی	نظری	
	۲۵	۲۳	۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- مدادو خودکار - سوزن - نخ ابریشمی - نخ عمامه ابریشمی - قیچی مناسب - انگشترانه - پارچه مناسب نوع دوخت - روانویس مخصوص پارچه - دفتر یادداشت - تیغ - قلاب			۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵	دانش : - مفهوم دوتاری، چهارتاری - ویژگی دوخت دوتاری و... - مفهوم مخمل دوزی - مفهوم پریوار دوزی در طرح طاووس
				مهارت : - دوختن شلال دوتاری و... - دوخت بست، شلال، زنجیره و دندان موشی - دوخت مخمل دوزی - دوخت پریوار در طرح طاووس
				نگرش : - تقویت ابتکار عمل -
				ایمنی و بهداشت : - رعایت صحیح نشستن و ارگونومی بدن در حین کار - بهداشت فردی (استفاده از ماسک و دستکش)، انگشترانه - نور و تهویه مناسب
				توجهات زیست محیطی : - ندارد -

	زمان آموزش			عنوان: پریوار دوزی استان سیستان و بلوچستان
	جمع	عملی	نظری	
	۱۷	۱۵	۲	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- مداد و خودکار				دانش:
- سوزن یا سوچه			۰/۵	- مفهوم پریوار دوزی
- نخ ابریشمی			۰/۵	- تاریخچه پریوار دوزی باسبک سیستان و بلوچستان
- نخ عمامه ابریشمی			۱۵ دقیقه	- ویژگی پارچه گاندی
- قیچی یا مقراض مناسب			۱۵ دقیقه	- ویژگی تلفیق آینه و پریوار دوزی
- انگشترانه یا شستی			۰/۵	- مفهوم سوچه - مقراض و شستی
- پارچه مناسب نوع دوخت				مهارت:
- روانویس مخصوص پارچه				- نحوه تسلط بر نقش اندازی
- دفتر یادداشت				- دوخت دوتاری و...
- کاغذ روغنی		۱۰		نگرش:
- تیغ		۵		- دوام و بقای رودوزیهای سنتی ایران
- انواع آینه				- ایجاد اشتغال خانگی
				ایمنی و بهداشت:
				- رعایت صحیح نشستن و ارگونومی بدن در حین کار
				- بهداشت فردی (استفاده از ماسک و دستکش)، انگشترانه
				- نور و تهویه مناسب
				توجهات زیست محیطی:
				- ندارد
				-

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان : دوخت پریوار دوزی ساده
	جمع	عملی	نظری	
	۱۰	۷	۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- مدادو خودکار - سوزن - نخ ابریشمی - قیچی مناسب - انگشتانه - پارچه مناسب نوع دوخت - روانویس مخصوص پارچه - دفتر یادداشت - تیغ - بشکاف -				دانش : - مفهوم پریوار دوزی - ویژگی مخمل دوزی - مراحل آماده سازی پارچه
			۱	مهارت : - نقش اندازی بر پارچه - دوخت مخمل دوزی - تیغ زنی مخمل - ثابت نمودن دوخت
			۱	
			۱	
			۱	
				نگرش : - تبعیت از محورهای دوخت سنتی مناطق - حفظ اصالت منطقه
		۵		
		۲		
		۱		
			۱	ایمنی و بهداشت : - رعایت صحیح نشستن و ارگونومی بدن در حین کار - بهداشت فردی (استفاده از ماسک و دستکش)، انگشتانه - نور و تهویه مناسب
		۱		
	توجهات زیست محیطی : - ندارد -			

	زمان آموزش			عنوان : دوخت پریوار در طرح طاووس
	جمع	عملی	نظری	
	۹	۸	۱	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- مداد و خودکار - سوزن - نخ ابریشمی هم‌رنگ پارچه - قیچی مناسب - انگشتانه - پارچه مناسب نوع دوخت - روان‌نویس مخصوص پارچه - دفتر یادداشت - تیغ - بشکاف - پنس - اتو و دستمال نظیف				دانش : - مفهوم پریوار دوزی در طرح طاووس - نحوه دوخت اشک طاووس - نحوه دوخت اطراف اشک طاووس - مهارت : - دوخت اشک طاووس - دوخت پریوار اشک نگرش : - تبعیت از محورهای دوخت سنتی مناطق - حفظ اصالت منطقه ایمنی و بهداشت : - رعایت صحیح نشستن و ارگونومی بدن در حین کار - بهداشت فردی (استفاده از ماسک و دستکش)، انگشتانه - نور و تهویه مناسب توجهات زیست محیطی : - ندارد -

	زمان آموزش			عنوان : شستشو و نگهداری از پارچه های سوزندوزی
	جمع	عملی	نظری	
	۶	۴	۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- اتو خشک				دانش :
- حوله			۱۵ دقیقه	- مفهوم سوزندوزی
- دستمال تطهیر			۱۵ دقیقه	- کاربرد مواد شوینده
- میز اتو			۰/۵	- روشهای شستشو
- تخته سوزنی			۱	- روشهای رفو
- مواد لکه بر				مهارت :
- مواد شستشو دهنده				- گردگیری پارچه
- سوزن روفو		۱		- شستشوی پارچه
- نخ مناسب روفو		۱		- لکه بری از پارچه
- کاغذ باطله		۱		- رفو و دوخت زیبا سازی بعد از شستشو
- کاغذ خشک کن		۱		
	نگرش :			
	- حفظ میراث هنری			
	ایمنی و بهداشت :			
	- استفاده از ماسک و دستکش			
	- دوری مواد اشتعال زا از لوازم حرارتی و برقی			
	توجهات زیست محیطی :			
	- ندارد			
	-			

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	میز کار	۱×۳	۵	
۲	میز نور	۵۰×۷۰	۱	
۳	صندلی	پشت دار	۱۵	
۴	تخته وایت برد	۱۰۰×۷۰	۱	
۵	ماژیک	-	۲	
۶	البوم نمونه کار های قبلی		۱	
۷	رایانه	دستگاه	-	
۸	تابلوی دوختی	مناسب مکان آموزشگاه	۱	
۹	کپسول آتش نشانی	-	۱	
۱۰	جعبه کمک های اولیه	-	۱	
۱۱	اتو	دستگاه	۱	
۱۲	میز اتو	-	۱	
۱۳	کتاب آموزشی	مرتبط با طرح ودوخت	-	
14	فیلم	-	-	
۱۵	عکس	-	-	

توجه :

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	نخ ابریشمی	توله	۱	
۲	پارچه مناسب	متر	۱	
۳	سوزن	عدد	۱	
۴	قیچی	عدد	۱	
۵	نیخ	عدد	۱	
۶	بشکاف	عدد	۱	
۷	انگشتانه	عدد	۱	
۸	سکه	قطعه	۱	متفاوت
۹	آینه	قطعه	۱	متفاوت
۱۰				
۱۱				
۱۲				
۱۳				

توجه :

- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود .

- برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	نقوش سنتی	مختلف	۱	
۲	خودکار	-	۱	
۳	مداد	-	۱	
۴	کاغذ باطله	-	۱	
۵	کاغذ طراحی	-	۱	
۶	رولت	-	۱	
۷	روانویس پارچه	-	۱	

توجه :

- مواد به ازاء یک نفر کارآموز محاسبه شود .

- منابع و نرم افزار های آموزشی (اصلی مورد استفاده در تدوین و آموزش استاندارد)

ردیف	عنوان منبع یا نرم افزار	مؤلف	مترجم	سال نشر	محل نشر	ناشر یا تولید کننده
۱	نگرشی بر روندسوزندویهای سنتی ایران	منتخب صبا	-	چاپ دوم ۷۹	تهران	منتخب صبا
۲	تحقیقات و پژوهشهای ده ساله از بازار های سنتی- اماکن- (کارگاههای تولیدی سرمه و پارچه ترمه)-موزه ها-کسب اطلاعات از عوام و خواص هنرمند	توسط نسرين كاردانی اصفهانی	-	-	-	-
۳	دائرةالمعارف هنرهای صنایع دستی و حرف مربوط به آن	سیدابوالقاسم سیدصدر	-	۸۶	تهران	سیمای دانش
۴	مبانی طراحی سنتی در ایران	علی حصوری	-	۸۱	تهران	نشر چشمه

- سایر منابع و محتوای آموزشی (پیشنهادی گروه تدوین استاندارد) علاوه بر منابع اصلی

ردیف	نام کتاب یا جزوه	سال نشر	مؤلف / مولفین	مترجم / مترجمین	محل نشر	ناشر	توضیحات
۱	بازدید از مراکز صنایع دستی استانها بازدید از آموزشگاههای آزادفنی و حرفه ای						
۲	بازدید از موزه ها						
۳	بازدید از کارگاههای تولید نخ های خام						
۴	بازدید از کارگاههای تولید پنبه						
۵	هنر سوزندوزی	۷۵	مینا نصیری		اصفهان	نشاط	
۶							
۷							

فهرست سایت های قابل استفاده در آموزش استاندارد

ردیف	عنوان
1	ندارد
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	